

ELEVDRIVET FORANDRING

OPGAVE

I denne opgave skal eleverne læse og arbejde med tre eksempler på elever, der gennem elevrådet har skabt forandring.

Den første case handler om en dreng fra Vordingborg, der fik indført hjernemad (morgenmad) på alle folkeskolerne i Vordingborg Kommune. Case to handler om en elev – Freja – der fik indført ordblindetest for alle elever, så der ikke var nogle elever, der var ordblinde uden at få hjælp. Den tredje case handler om en skole i Australien, der fik indført et system, hvor elever også kunne give lærere feedback på en anonym og konstruktiv måde.

Eksemplerne giver eleverne inspiration til deres elevrådsarbejde, og viser dem, hvordan en proces med at skabe forandring kan se ud. Det kan godt tage tid at skabe forandring, men man står stærkt, og idéen kommer langt, hvis man får andre med på idéen.

FORMÅL

Eleverne skal blive inspireret til at kunne skabe forandring og kunne gennemskue metoder til at få forandringer igennem.

TID

45 minutter

MATERIALER

- Elevopgaver med tre casebeskrivelser
- Samtalekort – ét sæt til hver gruppe

FORBEREDELSE

- Gennemgå de tre cases og samtalekortene. Overvej, om det er for svært eller for let til elevgruppen.
- Del eleverne i grupper af to

FREM GANGSMÅDE

FØR

- Hav en kort samtale om, hvad ordet forandring betyder, og om de kender til nogle store forandringer, der er sket i den seneste uge.
- Kom med eksempler på store og små forandringer, som er bestemt gennem demokratiske processer
  - Folkeskolereformen; herunder, at der skulle være mere bevægelse i skoledagen.
  - Eller mindre forandringer som en ny sandkasse til indskoling.
- Sig til eleverne, at de nu skal arbejde med tre eksempler på elever, der har skabt direkte forandring gennem deres elevråd. De skal arbejde sammen to-og-to.
- Del elevopgaver, cases og samtalekort ud.
- Lad eleverne sidde et rart sted, hvor de kan læse højt for hinanden.

UNDER

- Understøt elevernes arbejde.

EFTER

- Brug lidt tid på at samle op i plenum. Det kan du for eksempel gøre ved at stille følgende spørgsmål:
  - o Hvad synes I om de tre forandringer, som eleverne har skabt? (Hvorfor er de gode/dårlige?)
  - o Tal om spørgsmålene på samtalekortene

DIFFERENTIERINGSMULIGHEDER

Gør opgaven lettere:

- Udvalg 1-2 cases og lad eleverne arbejde med dem.
- Læs casebeskrivelserne højt for eleverne.
- Lad eleverne arbejde med én case ad gangen. Start med at læse én case op. Lad så eleverne sidde i makkerpar og arbejde med samtalekortene og gentag så øvelsen med de andre cases.

Gør opgaven sværere:

- **Efter eleverne har løst opgaven:** Lad eleverne researche på andre forandringer, som elevråd har skabt.
- **Efter eleverne har løst opgaven:** Lad eleverne lave en liste over nationale politiske forandringer, som har påvirket dem det seneste halve år. Lad dem udvælge dén forandring, de synes, har været størst.
- **Efter eleverne har løst opgaven:** Lad eleverne skrive et forslag til deres skoleleder med en forandring, de gerne vil have skabt. Lad dem måske også lave en strategi for, hvem de skal have med på idéen for at få den gennemført.

CASE 1: HJERNEMAD

Elever kan faktisk skabe store forandringer, når vi prøver og står sammen! Nu skal du høre historien om, hvordan Michael i 8. klasse gjorde morgenen bedre for hans skolekammerater.

Du har hørt det før. Det er vigtigt, at du spiser din morgenmad! Det er din benzin og gør dig glad, frisk og klar til en god dag i skolen. Men der er faktisk rigtig mange elever, der IKKE spiser morgenmad. Måske kan de ikke nå at spise, inden de skal afsted til skole, måske glemmer de det, eller måske giver deres forældre dem ikke morgenmad.

Men, som du sikkert kender, så kan man blive meget træt, hvis man ikke har spist morgenmad. Det havde Michael lagt mærke til skete på hans skole. Og han syntes, det var rigtig ærgerligt, at så mange elever var trætte og en lille smule sure i starten af skoledagen. Derfor besluttede han at gøre noget ved det her problem. Han besluttede sig altså for, at han ville skabe en forandring!

Michael undersøgte om der var nogle andre steder, der havde samme problem med sultne og trætte elever, og hvad de havde gjort ved det problem. Her opdagede han, at to kommuner, som var naboer til hans egen, også havde lagt mærke til at skoledagen ikke er så rar for elever, der ikke har fået morgenmad. De kommuner startede Projekt Hjernemad, der sørgede for gratis morgenmad til alle elever serveret på skolen.

Det, syntes Michael, var en rigtig god ide! Han besluttede sig for, at han også ville have projekt hjernemad i hans kommune. Men han havde et lille problem, for hvor skulle maden komme fra? Michael skrev derfor til Fødevarebanken. Fødevarebanken samler noget af al den mad, som ellers ville gå til spilde, og giver det gratis til mennesker, der har brug for den. Fødevarebanken ville gerne hjælpe

Michael tænkte også, det ville være smart at få andre elever til at se, hvor god en ide det var, så han tog ideen op i hans kommunes ungeråd. Ungerådet syntes også, det var en god ide. Og nu hvor han havde støtte fra Ungerådet og Fødevarebanken, så ville politikerne gerne indføre gratis morgenmad.

Michaels hårde arbejde gjorde at 12.500 elever på syv skoler fik gratis morgenmad. Det gjorde dem meget gladere om morgen og gjorde, at de var klar til at få en rigtig god dag i skolen!

CASE 1: HJERNEMAD

Elever kan faktisk skabe store forandringer, når vi prøver og står sammen! Nu skal du høre historien om, hvordan Michael i 8. klasse gjorde morgenen bedre for hans skolekammerater.

Du har hørt det før. Det er vigtigt, at du spiser din morgenmad! Det er din benzin og gør dig glad, frisk og klar til en god dag i skolen. Men der er faktisk rigtig mange elever, der IKKE spiser morgenmad. Måske kan de ikke nå at spise, inden de skal afsted til skole, måske glemmer de det, eller måske giver deres forældre dem ikke morgenmad.

Men, som du sikkert kender, så kan man blive meget træt, hvis man ikke har spist morgenmad. Det havde Michael lagt mærke til skete på hans skole. Og han syntes, det var rigtig ærgerligt, at så mange elever var trætte og en lille smule sure i starten af skoledagen. Derfor besluttede han at gøre noget ved det her problem. Han besluttede sig altså for, at han ville skabe en forandring!

Michael undersøgte om der var nogle andre steder, der havde samme problem med sultne og trætte elever, og hvad de havde gjort ved det problem. Her opdagede han, at to kommuner, som var naboer til hans egen, også havde lagt mærke til at skoledagen ikke er så rar for elever, der ikke har fået morgenmad. De kommuner startede Projekt Hjernemad, der sørgede for gratis morgenmad til alle elever serveret på skolen.

Det, syntes Michael, var en rigtig god ide! Han besluttede sig for, at han også ville have projekt hjernemad i hans kommune. Men han havde et lille problem, for hvor skulle maden komme fra? Michael skrev derfor til Fødevarebanken. Fødevarebanken samler noget af al den mad, som ellers ville gå til spilde, og giver det gratis til mennesker, der har brug for den. Fødevarebanken ville gerne hjælpe

Michael tænkte også, det ville være smart at få andre elever til at se, hvor god en ide det var, så han tog ideen op i hans kommunes ungeråd. Ungerådet syntes også, det var en god ide. Og nu hvor han havde støtte fra Ungerådet og Fødevarebanken, så ville politikerne gerne indføre gratis morgenmad.

Michaels hårde arbejde gjorde at 12.500 elever på syv skoler fik gratis morgenmad. Det gjorde dem meget gladere om morgen og gjorde, at de var klar til at få en rigtig god dag i skolen!

CASE 2: ORDBLINDTEST

I Danmark er der 400.000 mennesker, som lever med ordblindhed. Ordblindhed kan f.eks. gøre det lidt sværere at skrive eller læse. Hvis man ved, at man er ordblind, kan ens lærer hjælpe ekstra meget, og man kan få særlige IT-værktøjer, så man kan deltage på helt normalvis i undervisningen.

Desværre er der mange elever, hvor deres ordblindhed først opdages sent i skolen. Dette skete for Frejas ven. Freja og hendes ven gik begge i 9. klasse. Her fandt Frejas ven først ud af, at han var ordblind lige inden han skulle til årsprøver. Freja blev rigtig vred på hans vegne: Hvorfor havde man ikke opdaget det noget før? Så kunne han have fået hjælp og støtte og klaret det bedre i sin skoletid.

Hun fandt så ud af, at det er, fordi deres skole ikke tester alle elever for ordblindhed, men kun nogle meget få elever. Her besluttede Freja at kæmpe for en forandring og sikre at ingen skulle opleve det samme som hendes ven.

Freja sad i elevrådet og havde en god mulighed for at påvirke hendes skole. Hun tog derfor problematikken op på et elevrådsmøde, og her hørte hun, at mange andre elever kunne genkende hendes vens situation. Hele elevrådet blev derfor enige om at skrive et brev til skolebestyrelsen. De bad om, at alle elever fra 3. til 9. klasse skulle have en ordblindhedstest. Det gik skolebestyrelsen heldigvis med til! Og allerede to uger efter brevet var kommet frem til skolebestyrelsen, var alle elever mellem 3. og 9. klasse blevet testet. Herefter blev det til en fast tradition, at når 3. klasserne begyndte i skole, så blev alle testet for ordblindhed.

Det gjorde en kæmpe forskel! Og mange ordblinde elever blev opdaget på denne måde og fik den hjælp, de havde brug for.

Freja syntes, at det fungerede så godt på hendes skole, at alle skoler i hendes kommune burde gøre det samme. Freja var også en del af fælleselevrådet for hendes kommune. Med hjælp fra fælleselevrådet fik Freja arrangeret et møde med politikerne i hendes kommune. Her fortalte hun og andre fra fælleselevrådet om, hvor dårligt det er, at man ikke opdager ordblindhed tidligere, og hvor står en forskel det kan gøre at teste eleverne for det i 3.klasse.

Freja og fælleselevrådet var så gode til at fortælle om deres sag og holdninger, at politikerne bestemte, at alle skoler i kommunen skulle teste for ordblindhed i 3. klasse. Ligesom man gør på Frejas skole.

CASE 3: AUSTRALSKE SKOLEELEVER LAVER "TEACH THE TEACHER"

Det er ikke kun i Danmark, at man har elevråd og elevdemokrati. På en skole i Australien, der hedder Mount Waverley Secondary College, har de et elevråd, som kæmper for den bedste undervisning til eleverne på skolen.

Elevrådet på Mount Waverly havde hørt om et problem ude i klasserne. Nogle steder fungerede undervisningen ikke supergodt. Eleverne oplevede lidt for meget tavleundervisning, tørre opgaver og mange lektier og afleveringer. Men værst af alt oplevede eleverne, at de ikke vidste, hvordan de skulle fortælle lærerne om de problemer, de oplevede. De ville jo ikke dovne den og lave ingenting, men de lærte bare ikke bedst med den undervisningsform.

Elevrådet på Mount Waverly fandt så en god ide til at løse problemet: De oprettede programmet 'Teach the Teacher', som kan oversættes til 'undervis læreren'. Under den overskrift begyndte elevrådet i samarbejde med skolens ledelse at lave spørgeskemaer til eleverne, hvor de så kunne svare på, hvordan de oplevede undervisningen. Herefter blev elevernes input givet til lærerne, som så kunne justere deres undervisning. Og det var der rigtig mange lærere, der gjorde!

De udvidede også ideen og lavede blandt andet gruppeøvelser med eleverne, så alle blev super gode til at sige, hvad de tænkte om undervisning på en pæn og konstruktiv måde, så lærerne hurtigt kunne forstå, hvad der skulle ændres.

Elevrådet var derfor afgørende for at drive en positiv forandring, hvor eleverne blev gladere for at gå i skole og lærerne blev gladere for at undervise.